

Sygnatura akt II AKa 41/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lutego 2024 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogusław Tocicki /spr./

Sędziowie: SA Jarosław Mazurek

SA Artur Tomaszewski

Protokolant: Joanna Rowińska

przy udziale Jarosława Rybczyńskiego prokuratora Prokuratury (...) we W.

po rozpoznaniu w dniu 29 lutego 2024 r. sprawy:

D. S. (1)

oskarżonego z art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w z art. 11 § 2 kk, art. 300 § 2 kk, art. 286 § 1 kk, art. 270 § 1 kk

S. R. (1)

oskarżonego z art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w z art. 11 § 2 kk, art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

A. B. (1)

oskarżonego z art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 11 października 2022 r., sygn. akt III K 156/21

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego D. S. (1) w ten sposób, że:

a) w odniesieniu do przestępstw przypisanych temu oskarżonemu w punktach: III, IV i VI części rozstrzygającej (zarzuconych w punktach: II-V części wstępnej) uznaje oskarżonego D. S. (1) za winnego tego, że w dniu 28 listopada 2020r. w K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu udaremnienia wykonania postanowienia Prokuratury (...)w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...), o zabezpieczeniu majątkowym samochodu osobowego marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), o szacunkowej wartości 23.000,- złotych, zatrzymanego w dniu 21 lipca 2020r. jako składnik majątku podejrzanego D. S. (1) i tego samego dnia oddanego na przechowanie M. D., zbył przedmiotowy pojazd S. G. doprowadzając go do

niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 20.000,- złotych, przez wprowadzenie nabywcy w błąd, że będący przedmiotem umowy kupna/sprzedaży pojazdu z dnia 28 listopada 2020 roku, samochód osobowy marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...) jest wolny od wad prawnych, praw osób trzecich i nie stanowi przedmiotu zabezpieczenia, podczas gdy wyżej wymieniony samochód był przedmiotem zabezpieczenia majątkowego na mocy postanowienia z dnia 28 lipca 2020r., w następstwie czego S. G. dokonał nabycia wyżej wymienionego pojazdu płacąc D. S. (1) 20.000,- złotych, a przy tym oskarżony D. S. (1), w celu użycia za autentyczne podrobił oraz posłużył się podrobionymi dokumentami w postaci umów kupna-sprzedaży pojazdów w następujący sposób:

1) posłużył się sfałszowaną umową kupna/sprzedaży z dnia 28 listopada 2020r. dotyczącą pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), na której widniał podrobiony podpis M. S., wymienionej w tym dokumencie jako sprzedającej ten samochód;

2) podrobił umowę kupna/sprzedaży z dnia 28 listopada 2020r. dotyczącą pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), poprzez podrobienie podpisu M. S., wymienionej w tym dokumencie jako kupującej ten samochód;

tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. według stanu prawnego na dzień 30 września 2023r. zgodnie z art. 4 § 1 k.k., wymierza mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

b) w miejsce orzeczenia zawartego w punkcie V części rozstrzygającej, w związku ze skazaniem za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przypisane w punkcie I podpunkt „a” niniejszego wyroku, na podstawie art. 46 § 1 k.k. nakłada na oskarżonego D. S. (1) obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez wpłatę 20.000,- (dwudziestu tysięcy) złotych na rzecz pokrzywdzonego S. G.;

c) stwierdza, że utraciła moc kara łączna wymierzona w punkcie VII części rozstrzygającej;

d) stwierdza, że środek karny w postaci nawiązki został orzeczony względem oskarżonego D. S. (1) w punkcie II części rozstrzygającej w związku z przestępstwem z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., przypisanym mu w punkcie I części rozstrzygającej;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego D. S. (1) utrzymuje w mocy;

III. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego D. S. (1) w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku oraz w punkcie I podpunkt „a” niniejszego wyroku i wymierza mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – okres rzeczywistego pozbawienia wolności tego oskarżonego w niniejszej sprawie od dnia 20 lipca 2020r. od godz. 13.55 do dnia 19 października 2020r. do godz. 15.40;

IV. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych: S. R. (1) i A. B. (1) (B.) stwierdzając, że środki karne w postaci nawiązek zostały orzeczone:

a) względem oskarżonego S. R. (1) w punkcie IX części rozstrzygającej w związku z przestępstwem z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., przypisanym mu w punkcie VIII części rozstrzygającej;

b) *względem oskarżonego A. B. (1) (B.) w punkcie XIII części rozstrzygającej w związku z przestępstwem z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz w zw. z art. 64 § 1 k.k., przypisanym mu w punkcie XII części rozstrzygającej;*

V. zasądza od wszystkich oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa przypadające na nich koszty sądowe za postępowanie odwoławcze odpowiednio:

a) *od oskarżonego D. S. (1) w wysokości 2.406,70 (dwóch tysięcy czterystu sześciu 70/100) złotych, na co składa się 6,70 złotych tytułem 1/3 zryczałtowanych wydatków Skarbu Państwa w tym postępowaniu oraz 2,400,- złotych opłaty za obie instancje;*

b) *od oskarżonych: S. R. (1) i A. B. (1) (B.) w wysokości po 2.406,70 (dwa tysiące czterysta sześć 70/100) złotych, na co składa się po 6,70 złotych tytułem 1/3 zryczałtowanych wydatków Skarbu Państwa w tym postępowaniu oraz po 2,400,- złotych tytułem opłat za drugą instancję.*

UZASADNIENIE

Mimo wymogów określonych w przepisie art. 99a § 1 k.p.k., a także w przepisach Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobu ich wypełniania (Dz.U z 2019r. poz. 2349), w niniejszej sprawie odstąpiono od opracowania uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego na formularzu UK, sporządzając uzasadnienie wyroku w sposób tradycyjny. Odstępstwo od tej zasady podyktowane zostało koniecznością zagwarantowania stronom postępowania prawa do rzetelnego procesu, który obejmuje także postępowanie odwoławcze, a to w kontekście art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw i Podstawowych Wolności.

Było to podyktowane tym, że forma oraz treść formularza w realiach niniejszej sprawy skutkowałaby niemożnością pełnego respektowania konwencyjnego standardu rzetelnego procesu. Należy podzielić stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w wyroku z dnia 11 sierpnia 2020r. (sygn. akt I KA 1/20), w który to, w ślad za prof. P. H. (por. „Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Komentarz, tom I red. L. Garlicki, Warszawa 2010, str. 305-306) uznał, że „wprawdzie prawo do dwuinstancyjnego rozpoznania sprawy karnej nie wynika wprost z art. 6 Konwencji, jest jednak oczywiste, że skoro w systemie prawa polskiego umieszczono prawo do zaskarżenia wyroku wydanego w pierwszej instancji, to takie państwo – strona Konwencji przewidując możliwość wniesienia apelacji od wyroku, musi zapewnić do niej skuteczny dostęp, a co za tym idzie musi gwarantować odpowiednimi instrumentami procesowymi rzetelność samego postępowania odwoławczego”, a w konsekwencji, iż „aby nie doszło do naruszenia prawa strony do rzetelnego procesu sądowego (na etapie odwoławczym) opisanego w art. 6 ust. 1 EKPC, tak, jak jest on ujmowany i tłumaczony przez orzecznictwo ETPC, zwłaszcza że w systemie prawa polskiego istnieje nadzwyczajny środek zaskarżenia (kasacja), który może być oparty na naruszeniu prawa procesowego (w tym naruszeniu art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.), konieczne jest by kontrola ta w aspekcie standardu konwencyjnego realizowana była przez sąd odwoławczy, jak też i Sąd Najwyższy w ramach postępowania kasacyjnego”. Nie ulega przecież wątpliwości, iż kontrola ta może być dokonana jedynie poprzez zapoznanie się z argumentami sądu, przemawiającymi za przyjętym rozstrzygnięciem. Tym samym jakość uzasadnienia wyroku jest istotnym elementem prawa. Obligatoryjne nakazanie sporządzenia uzasadnień w formie formularzy (art. 99a § 1 k.p.k.), nie dawałoby w realiach niniejszej sprawy właściwego instrumentarium procesowego dla zrealizowania standardu prawa do rzetelnego procesu, gdyż niejednokrotnie, zwłaszcza w sprawach wieloosobowych i wielowątkowych, zarzuty ujęte w części wstępnej apelacji nie przystają do jej wniosków lub wykluczają się od strony formalnoprawnej, czy pozostają oderwane od wskazanej podstawy odwoławczej, bądź też formułowane są dopiero w uzasadnieniu.

W omawianej sprawie zakres podmiotowo-przedmiotowy sprawy, liczba wniesionych środków odwoławczych, sposób sporządzenia apelacji (w tym charakter podniesionych w nich zarzutów), w odniesieniu do przedmiotu samej sprawy oraz tych elementów, które musiały być brane pod uwagę z urzędu, prowadzi do wniosku, że sporządzenie uzasadnienia na formularzu UK 2 skutkowałoby niemożnością rzetelnego i konkretnego ustosunkowania się w toku

postępowania do każdego istotnego argumentu zawartego w apelacji stron, a przede wszystkim przedstawienia konkluzji, które dla stron byłyby czytelne i wskazywałyby w jaki sposób dany wniosek został wyprowadzony.

Uzasadnienie stanowiska tut. Sądu stanowią nadto orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego oraz ETPC. Zważyć bowiem należy, że w sytuacji, kiedy art. 91 ust. 2 Konstytucji RP stanowi, iż „umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową” oraz wobec jednoczesnego stwierdzenia, że formularz nie pozwala na realizowanie obowiązku wynikającego z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. zaniechanie sporządzenia uzasadnienia formularzowego okazało się konieczne.

Sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób tradycyjny znajduje oparcie w stanowisku Trybunału Konstytucyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 19.12.2006r. w sprawie P 37/05 (OTK-A 2006/11/177). Stosowany zatem wprost przepis art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw i Podstawowych Wolności (Dz.U z 1993r., poz. 61, poz. 284 ze zm.) obliguje sąd drugiej instancji do odniesienia się w uzasadnieniu wyroku do każdego istotnego – na tle konkretnej sprawy – argumentu. Tym samym brak odniesienia do takiej argumentacji stanowi o naruszeniu standardu rzetelnego procesu (tak m.in. ETPC w wyroku z 9.12.199r. Riuz Torija przeciwko Hiszpanii, A. 303-A, w: M.A. Nowicki: „Europejski Trybunał Praw Człowieka, Orzecznictwo, tom 1, Zakamycze 2001, s. 515- 516 i SN w wyroku z 16.01.2007r., sygn. akt V KK 328/06, z 6.04.2011r., sygn. akt V KK 368/10 i inne). Podobne stanowisko przedstawił Trybunał Konstytucyjny na tle art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, wskazując że uzasadnienie orzeczeń jest decydującym komponentem prawa do rzetelnego procesu sądowego i podstawą kontroli zewnętrznej orzeczenia przez organ wyższej instancji, bowiem dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem (wyrok TK z 16.01.2006r., sygn. SK 30/05, OTK-A 2006, nr 1 poz. 2, teza 4.3 uzasadnienia).

Mając powyższe na uwadze, uwzględniając także stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w sprawie P 37/05 oraz Sądu Najwyższego przedstawione w sprawie I KA 1/20, formułujące obowiązek sądu odwoławczego do każdorazowej oceny, w związku z kategoriycznym brzmieniem art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k., czy w danej sprawie może sporządzić uzasadnienie swojego wyroku na formularzu UK 2, nie naruszając podstawowych gwarancji strony do rzetelnego procesu odwoławczego, Sąd Apelacyjny w sprawie omawianej odstąpił od sporządzenia uzasadnienia w formie przewidzianej w art. 99a § 1 k.p.k.

Prokurator Prokuratury (...)w O.akt oskarżenia przeciwko następującym osobom:

1) D. S. (2) oskarżonemu o to, że:

I. w okresie od 22 kwietnia 2020r. do dnia 20 lipca 2020r. w K. przy ulicy (...), w pomieszczeniach mieszkalnych, działając wspólnie i w porozumieniu z S. R. (1) i A. B. (1), wbrew przepisom ustawy uprawiali konopie inne niż włókniste w ilości nie mniejszej niż 58 krzewów, przy czym uprawa mogła dostarczyć znacznej ilości ziela konopi innych niż włókniste, a nadto wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał zbioru, a następnie rozdrobnił i wysuszył nieustaloną ilość krzewów konopi innych niż włókniste wytwarzając w ten sposób znaczną ilość środka odurzającego w postaci 3.116,56 gram marihuany o wartości nie mniejszej niż 124.640 złotych w celu wprowadzenia jej do obrotu,

- tj. o przestępstwo z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II. w dniu 28 listopada 2020r. w K., w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Prokuratury (...)w O.z dnia 28 lipca 2020 roku o zabezpieczeniu majątkowym, sygn. akt (...), zbył, będący przedmiotem zabezpieczenia majątkowego, samochód osobowy marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), o szacunkowej wartości 23000 złotych, który to pojazd został zatrzymany w dniu 21 lipca 2020 roku i tego samego dnia oddany na przechowanie M. D. ,

- tj. o przestępstwo z art. 300 § 2 k.k.

III. w dniu 28 listopada 2020r. w K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził S. G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 20000 złotych, poprzez wprowadzenie w błąd S. G., że będący przedmiotem umowy kupna/sprzedaży pojazdu z dnia 28 listopada 2020 roku , samochód osobowy marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...) jest wolny od wad prawnych, praw osób trzecich i nie stanowi przedmiotu zabezpieczenia, podczas gdy wyżej wymieniony samochód był przedmiotem zabezpieczenia majątkowego na mocy postanowienia z dnia 28 lipca 2020 roku, w następstwie czego S. G. dokonał nabycia wyżej wymienionego pojazdu uiszczając D. S. (1) kwotę 20000 złotych,

- tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k.

IV. w dniu 28 listopada 2020r. w K., w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci umowy kupna/sprzedaży pojazdu z dnia 28 listopada 2020 roku , marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), poprzez podrobienie podpisu M. S., która została wymieniona w tym dokumencie jako sprzedawca przedmiotowego samochodu,

- tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k.

V. w dniu 28 listopada 2020r. w K., w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci umowy kupna/sprzedaży pojazdu z dnia 28 listopada 2020 roku , marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), poprzez podrobienie podpisu M. S., która została wymieniona w tym dokumencie jako kupujący przedmiotowy samochód,

- tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k.

2) S. R. (1) oskarżonemu o to, że:

VI. w okresie od 22 kwietnia 2020r. do dnia 20 lipca 2020r. w K. przy ulicy (...), w pomieszczeniach mieszkalnych, działając wspólnie i w porozumieniu z D. S. (1) i A. B. (1), wbrew przepisom ustawy uprawiali konopie inne niż włókniste w ilości nie mniejszej niż 58 krzewów, przy czym uprawa mogła dostarczyć znacznej ilości ziela konopi innych niż włókniste, a nadto wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał zbioru, a następnie rozdrobnił i wysuszył nieustaloną ilość krzewów konopi innych niż włókniste wytwarzając w ten sposób znaczną ilość środka odurzającego w postaci 3.116,56 gram marihuany o wartości nie mniejszej niż 124.640 złotych w celu wprowadzenia jej do obrotu,

- tj. o przestępstwo z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 1 k.k.

VII. w dniu 20 lipca 2020r. w K. przy ulicy (...), posiadał wbrew przepisom ustawy znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości 175,32 gram o wartości nie mniejszej niż 5.250 złotych,

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

3) A. B. (1) (B.) oskarżonemu o to, że:

VIII. w okresie od 22 kwietnia 2020r. do dnia 20 lipca 2020r. w K. przy ulicy (...), w pomieszczeniach mieszkalnych, działając wspólnie i w porozumieniu z D. S. (1) i S. R. (1), wbrew przepisom ustawy uprawiali konopie inne niż włókniste w ilości nie mniejszej niż 58 krzewów, przy czym uprawa mogła dostarczyć znacznej ilości ziela konopi innych niż włókniste, a nadto wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał zbioru, a następnie rozdrobnił i wysuszył nieustaloną ilość krzewów konopi innych niż włókniste wytwarzając w ten sposób znaczną ilość środka odurzającego w postaci 3.116,56 gram marihuany o wartości nie mniejszej niż 124.640 złotych w celu wprowadzenia jej do obrotu, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 18 marca 2013. do 23 marca 2013r., od 13 lutego 2014r. do 14 lutego 2014r., w dniu 27 maja 2014r., w okresie od 19 kwietnia 2015r. do 20 lipca 2018r. kary łącznej 5 lat i dwóch miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 2 października 2017r., sygn. akt III K – 75/17, obejmującą kary 2 lat pozbawienia

wolności, 3 miesięcy pozbawienia wolności, 1 roku pozbawienia wolności, 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczone za umyślne przestępstwa podobne z art. 280 § 2 k.k., 284 § 3 k.k. 278 § 1 k.k., popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,

- tj. o przestępstwo z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

IX. w dniu 20 lipca 2020r. w K. przy ulicy (...), posiadał wbrew przepisom ustawy znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości 60,68 gram o wartości nie mniejszej niż 1.800 złotych,

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem z dnia 11 października 2022r.sygn. akt III K – 156/21 Sąd Okręgowy w Opolu orzekł następująco:

I. uznał oskarżonego **D. S. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie I. części wstępnej wyroku, eliminując z opisu sformułowanie: „w celu wprowadzenia jej do obrotu”, tj. czynu z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 53 ust 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz 500 (pięciuset) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych;

II. na podstawie art. 70 ust. 4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec **D. S. (1)** nawiązkę w wysokości 3.000 zł (trzech tysięcy) złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Ośrodek (...) w Z.;

III. uznał oskarżonego **D. S. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie II. części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 300 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 300 § 2 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. uznał oskarżonego **D. S. (1)** uznaje za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie III. części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego **D. S. (1)** na rzecz S. G. 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych tytułem odszkodowania;

VI. uznał oskarżonego **D. S. (1)** za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach: IV. i V. części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 270 § 1 k.k. przyjmując, iż dopuścił się ich w ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VII. na podstawie art. 91 § 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu **D. S. (1)** kary pozbawienia wolności i wymierzył mu łączną karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;

VIII. uznał oskarżonego **S. R. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VI. części wstępnej wyroku, eliminując z opisu sformułowanie: „w celu wprowadzenia jej do obrotu”, tj. czynu z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 53 ust 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz 500 (pięciuset) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych;

IX. na podstawie art. 70 ust. 4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec **S. R. (1)** nawiązkę w wysokości 3.000 zł (trzech tysięcy) złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Ośrodek (...) w Z.;

X. uznał oskarżonego **S. R. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VII. części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 62 ust. 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 62 ust. 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XI. na podstawie art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu **S. R. (1)** kary pozbawienia wolności i wymierzył mu łączną karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

XII. uznał oskarżonego **A. B. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VIII. części wstępnej wyroku, eliminując z opisu sformułowanie: „w celu wprowadzenia jej do obrotu”, tj. czynu z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 53 ust 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności oraz 500 (pięciuset) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych;

XIII. na podstawie art. 70 ust. 4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec **A. B. (1)** nawiązkę w wysokości 3.000 zł (trzech tysięcy) złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Ośrodek (...) w Z.;

XIV. uznał oskarżonego **A. B. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt IX. części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 62 ust. 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 62 ust. 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XV. na podstawie art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu **A. B. (1)** kary pozbawienia wolności i wymierzył mu łączną karę 4 (czterech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

XVI. na podstawie art. 63 §1 k.k. na poczet orzeczonych łącznych kar pozbawienia wolności zaliczył oskarżonym okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie:

a) D. S. (1) od 20 lipca 2020r. godz. 13.55 do 19 października 2020r. godz. 15.40;

b) S. R. (1) od 20 lipca 2020r. godz. 13.55 do 19 października 2020r. godz. 14.40;

c) A. B. (1) od 20 lipca 2020r. godz. 13.55 do 19 października 2020r. godz. 17.10;

XVII. na podstawie art. 70 ust. 1 i 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek dowodów rzeczowych opisanych:

a) w wykazie dowodów rzeczowych (...) (...) poz. 1-11 (k. 450-451);

b) w wykazie dowodów rzeczowych (...) (...) poz. 12-13 (k. 553);

c) w wykazie dowodów rzeczowych (...) (...) poz. 1- 42 (k. 677-679);

d) w wykazie dowodów rzeczowych (...) (...) poz. 43 (k. 681);

XVIII. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w części w kwotach po 4.400 (cztery tysiące czterysta) złotych, w tym opłaty po 2.400 złotych od każdego z nich, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając ich od ponoszenia kosztów ponad 4.400 złotych.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońcy wszystkich oskarżonych:

1) obrońcy z wyboru oskarżonego D. S. (1): adw. H. K. (1) i adw. P. M. – w całości;

2) obrońcy z wyboru oskarżonego: S. R. (1), adw. A. W. – w części dotyczącej orzeczeń co do kar i środków karnych;

3) obrońcy z wyboru oskarżonego: A. B. (1), adw. A. W. – w zakresie czynu opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku – w całości, a w zakresie czynu opisanego w punkcie IX części wstępnej wyroku – w części co do kary oraz środków karnych.

Obrońcy z wyboru oskarżonego D. S. (3), adw. H. K. (1), powołując się na przepisy art. 438 pkt 1, 1a i 2 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. obrażę prawa materialnego w zakresie objętym kwalifikacją prawną czynu, a mianowicie:

a) art. 300 § 2 k.k. poprzez jego błędną wykładnię wyrażającą się w:

- niezasadnym przyjęciu, że w razie dokonania zabezpieczenia przedmiotu majątkowego niestanowiącego własności sprawcy, sprawca może utrudnić lub udaremnić wykonanie orzeczenia o zabezpieczeniu, dokonując rozporządzenia tym przedmiotem, podczas gdy przedmioty majątkowe niestanowiące własności sprawcy nie mogą być przedmiotem czynności wykonawczej tego przestępstwa, a wykonanie takiego orzeczenia w sposób prowadzący do zaspokojenia przyszłych należności jest w takiej sytuacji od początku niemożliwe, a zatem nie może być utrudnione ani udaremnione,
- niedostrzeżeniu, że podmiotem zdolnym do popełnienia czynu z art. 300 § 2 k.k. jest wyłącznie dłużnik prowadzący działalność gospodarczą,
- niepoddaniu analizie stanu świadomości oskarżonego co do zakresu czynności dopuszczalnych względem zabezpieczonego mienia, przy czym w tym zakresie doszło także do obrazy art. 9 § 1 k.k.;

b) art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez błędną wykładnię znamienia wytwarzania polegającą na niedostrzeżeniu, że w sytuacji, gdy roślina konopi w określonej fazie wzrostu stanowi już środek odurzający (przy czym doprowadzenie jej do tego stadium penalizowane jest wyłącznie na podstawie art. 63 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a nie art. 53 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, to nie jest już możliwe wytworzenie z niej środka odurzającego;

II. obrażę prawa materialnego w zakresie nieobjętym kwalifikacją prawną czynu, a mianowicie art 11 § 1 k.k. poprzez niedostrzeżenie, że zachowania opisane w punktach II-V części wstępnej wyroku stanowią w istocie jeden czyn, którego zawartość kryminalnego bezprawi oddałaby kumulatywna kwalifikacja prawna, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia, albowiem doprowadziło do ich niezasadnego potraktowania jako odrębnych czynów, niezastosowania art. 11 § 2 k.k. i w konsekwencji wymierzenia kary rażąco surowej;

III. obrażę przepisów postępowania, a to:

a) art. 170 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1a k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 11 października 2022r. wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań pisma jako złożonego po zakreślonym przez Sąd terminie, podczas gdy dowód ten miał istotne znaczenie dla oceny realizacji przez oskarżonego znamion zarzucanych mu czynów, co jednocześnie stanowi o istotnym wpływie zarzucanego uchybienia na treść orzeczenia;

b) art. 7 k.p.k. i art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dowolną, nieobiektywną i fragmentaryczną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przejawiającą się w:

- przydaniu nadmiernej wagi czasowi jednorazowego pozostawiania przez D. S. (1) w mieszkaniu wynajmowanym przez S. R. (1) oraz faktowi pozostawać przezeń bez koszulki;
- niedostrzeżeniu, że w odniesieniu do D. S. (1) brak jest dowodu, że osobiście uczestniczył on w podejmowaniu jakichkolwiek czynności odnoszących się do roślin konopi;

- przydaniu nadmiernej wagi śladom daktyloskopijnym oskarżonego D. S. (1) ujawnionym na niektórych przedmiotach w mieszkaniu S. R. (1);
- niezasadnej odmowie dania wiary wyjaśnieniom oskarżonych w zakresie, w jakim wskazywali oni, że plantacja konopi była osobistym przedsięwzięciem wyłącznie oskarżonego S. R. (1), oraz wyjaśnili przyczyny swojej obecności w mieszkaniu przezeń wynajmowanym w dniu zatrzymania,

co miało istotny wpływ na treść orzeczenia, albowiem w konsekwencji doprowadziło do popełnienia błędu w ustaleniach faktycznych i niezasadnego uznania, że oskarżony D. S. (1) wspólnie i w porozumieniu z S. R. (1) i A. B. (1) uprawiał konopie i wytwarzał środki odurzające, co nie miało miejsca.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrończyni z wyboru oskarżonego D. S. (3), adw. H. K. (1) wniosła o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- 1) stwierdzenie, że traci względem oskarżonego moc orzeczenie o karze łącznej;
- 2) uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, z wyjątkiem jednego czynu z art. 270 § 1 k.k., za który wniosła o stosowne złagodzenie wymierzonej kary;
- 3) stosowne obniżenie wymierzonej oskarżonemu opłaty.

Drugi z obrońców z wyboru oskarżonego D. S. (3), adw. P. M., powołując się na przepisy art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- 1) obrazę przepisów obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 300 § 2 k.k. poprzez przyjęcie, iż oskarżony D. S. zbył, będący przedmiotem zabezpieczenia majątkowego samochód osobowy marki B. nr rejestracyjny (...), podczas gdy oskarżony D. S. (1), nigdy nie był właścicielem ww. samochodu, a pojazd ten nigdy nie stanowił składnika jego majątku stosownie do treści art. 300 § 2 k.k.;
- 2) obrazę przepisów postępowania tj. art. 170 § 1a k.p.k. poprzez nieuwzględnienie wniosku obrońcy oskarżonego o powołanie biegłego z zakresu porównania pisma ręcznego w zakresie zarzutu IV aktu oskarżenia, podczas gdy wobec stanowiska oskarżonego, który twierdzi, iż nigdy umowy takiej nie podpisywał, okoliczność ta ma ogromny wpływ na byt przestępstwa zarzucanego oskarżonemu w punkcie IV aktu oskarżenia;
- 3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez przyjęcie, iż oskarżony D. S. (1) dopuścił się wraz z S. R. (1) i A. B. (1), działając wspólnie i w porozumieniu, uprawy konopi innych niż włókniste, podczas gdy w świetle depozycji procesowej oskarżonego S. R. (1), jedynym odpowiedzialnym za organizację ww. uprawy był oskarżony S. R.;
- 4) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez przyjęcie, iż oskarżony D. S. dopuścił się popełnienia czynu opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku, podczas gdy analiza chronologii wydarzeń a także brak dowodu w postaci umowy sprzedaży samochodu marki B. nr rejestracyjny (...), podpisanej przez oskarżonego S. prowadzi do przekonania, iż do popełnienia przestępstwa oszustwa nie doszło.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca z wyboru oskarżonego D. S. (3), adw. P. M. wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego D. S. (1) od zarzutów opisanych w punktach: I-IV części wstępnej zaskarżonego wyroku i wymierzenie za przestępstwo opisane w punkcie V części wstępnej wyroku kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania;
- 2) ewentualnie – uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrończyni z wyboru oskarżonego: S. R. (1), adw. A. W., w części swojej apelacji dotyczącej tego oskarżonego, powołując się na przepis art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła: rażąca niewspółmierność orzeczonej względem oskarżonego w punkcie XI części dyspozytywnej wyroku kary łącznej w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy mając na uwadze czas popełnienia przypisanych oskarżonemu przestępstw, ich rodzajową tożsamość, a także podjęte przez oskarżonego w okresie od popełnienia przypisanych mu czynów starania zmierzające do ustabilizowania swojej sytuacji osobistej oraz finansowej, uznać należy, że kara łączna w niższym wymiarze spełni względem oskarżonego swoje cele wychowawcze i prewencyjne. Obrończyni oskarżonego przedstawiła także opinię o S. R. (1), jako pracowniku z dnia 7 listopada 2022r. na okoliczność faktu wykonywania przez niego pracy zarobkowej oraz sposobu realizowania obowiązków pracowniczych i zachowania w miejscu pracy.

Podnosząc powyższy zarzut i argumenty, obrończyni z wyboru oskarżonego: S. R. (1), adw. A. W. wniosła o:

- 1) zmianę zaskarżone orzeczenia poprzez wymierzenie względem oskarżonego S. R. (1), w oparciu o przepis art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k., kary łącznej pozbawienia wolności w niższym, aniżeli orzeczony wymiarze;
- 2) zasądzenie na rzecz tego oskarżonego kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru w postępowaniu przed Sądem Odwoławczym według norm przepisanych.

Obrończyni z wyboru oskarżonego: A. B. (1), adw. A. W., w części swojej apelacji dotyczącej tego oskarżonego, powołując się na przepis art. 438 pkt 2, 3 i 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k., poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczeniem życiowym ocenę dowodów w postaci:

a) wyjaśnień oskarżonych A. B. (1) oraz S. R. (1) poprzez nieuwzględnienie podnoszonych przez nich twierdzeń co do tego, że A. B. (1) nie podejmował jakichkolwiek działań związanych z prowadzoną przez S. R. (1) uprawą konopi, zaś w chwili zatrzymania znajdował się w lokalu wynajmowanym przez S. R. (1) przypadkowo i w celu niezwiązanym z przedmiotową uprawą, które to okoliczności uniemożliwiają zaakceptowanie koncepcji współsprawstwa oskarżonych w popełnieniu czynu;

b) zeznań świadka J. T. oraz opinii z genetyki sądowej poprzez uznanie, iż potwierdzają one w sposób jednoznaczny współdziałanie przez oskarżonych w prowadzeniu uprawy konopi w lokalu wynajmowanym przez S. R. (1), podczas gdy sam fakt przebywania A. B. (1) we wspomnianym mieszkaniu oraz nawet zerwania kilku kwiatostanów ze znajdujących się w lokalu roślin nie wskazuje na współdziałanie w popełnieniu czynu zabronionego;

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, iż oskarżony działał wspólnie i w porozumieniu z oskarżonym S. R. (1) oraz D. S. (1) w popełnieniu czynu opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku, podczas gdy żadne z podjętych przez oskarżonego działań wprost nie wskazuje na zamiar popełnienia przestępstwa lub też świadomość i wolę urzeczywistnienia swoim zachowaniem jego znamion;

3) rażąca niewspółmierność orzeczonej względem oskarżonego w punkcie XII części dyspozytywnej wyroku kary 4 lat pozbawienia wolności oraz w punkcie XV części dyspozytywnej wyroku kary łącznej w wymiarze 4 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy mając na uwadze czas popełnienia przypisanych oskarżonemu przestępstw, a także ich rodzajową tożsamość uznać należy, że wspomniana kara jednostkowa oraz kara łączna w niższym wymiarze (wymierzona zgodnie z zasadą absorpcji) spełnią względem oskarżonego swoje cele wychowawcze i prewencyjne.

Podnosząc powyższy zarzut i argumenty, obrończyni z wyboru oskarżonego: A. B. (1), adw. A. W. wniosła o:

- 1) zmianę zaskarżone orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonego A. B. (1) od popełnienia czynu opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku;

2) uchylenie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie XV części dyspozytywnej wyroku;

3) zasądzenie na rzecz tego oskarżonego kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru w postępowaniu przed Sądem Odwoławczym według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

I. Nie zasługiwały na uwzględnienie apelacje wniesione przez obrońców oskarżonych: D. S. (1) i A. B. (1) podnoszące uchybienia Sądu Okręgowego w Opolu polegające na rzekomej obrazie przepisów procesowych (art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k.), prowadzącej do niewłaściwej oceny materiału dowodowego i błędów w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że oskarżeni: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) w okresie od 22 kwietnia 2020r. do dnia 20 lipca 2020r. w K. przy ulicy (...), w pomieszczeniach mieszkalnych, wspólnie i w porozumieniu, wbrew przepisom ustawy uprawiali konopie inne niż włókniste w ilości nie mniejszej niż 58 krzewów, przy czym uprawa mogła dostarczyć znacznej ilości ziela konopi innych niż włókniste, a nadto wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał zbioru, a następnie rozdrobnił i wysuszył nieustaloną ilość krzewów konopi innych niż włókniste wytwarzając w ten sposób znaczną ilość środka odurzającego w postaci 3.116,56 gram marihuany o wartości nie mniejszej niż 124.640 złotych, tj. że dopuścili się przestępstwa z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., przy czym oskarżony A. B. (1) działał w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k.

Zarówno ocena materiału dowodowego przeprowadzona w tym zakresie przez Sąd I instancji, jak i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne były prawidłowe.

Nie zasługiwały na uwzględnienie apelacje wniesione przez obrońców wszystkich oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) podnoszące, że Sąd Okręgowy w Opolu wymierzył za wspomniane przestępstwo rażąco niewspółmierne (nadmiernie surowe) kary. Przeciwnie, kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone za opisane przestępstwo z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., a wobec oskarżonego A. B. (1) w zw. z art. 64 §1 k.k., były sprawiedliwie, uwzględniały stopień społecznej szkodliwości tego przestępstwa, właściwości i warunki osobiste wszystkich oskarżonych oraz ich zachowanie po przestępstwie i postawę procesową, jak również realizowały cele wychowawcze i zapobiegawcze kary oraz cele w zakresie społecznego oddziaływania kary, wymienione w art. 53 § 1 i 2 k.k.

Bezpodstawne były także zarzuty wyrażone w apelacjach obrońców oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) podnoszące, że Sąd Okręgowy w Opolu wymierzył wobec wszystkich oskarżonych rażąco niewspółmierne (nadmiernie surowe) kary łączne pozbawienia wolności. Kary te odpowiadały warunkom z art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. i były sprawiedliwe.

II. Częściowo zasługiwały na uwzględnienie apelacje obrońców z wyboru oskarżonego D. S. (1): adw. H. K. (1) i adw. P. M. w części zarzucającej obrazę prawa materialnego (art 11 § 1 k.k.) dotyczącą kwalifikacji prawnej czynów, za które Sąd Okręgowy w Opolu uznał oskarżonego D. S. (1) winnym w punktach III, IV i VI części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisanych w punktach II-V części wstępnej wyroku), przez uznanie tych zachowań za odrębne przestępstwa, chociaż stanowiły w istocie jedno przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Słusznie także apelacje obrońców oskarżonego D. S. (1) podnosiły wątpliwości co do tego, czy to oskarżony D. S. (1) podrobił podpisy swojej matki, M. S. na obu umowach, zawartych w związku ze zbyciem samochodu osobowego marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), objętego postanowieniem Prokuratury (...)w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...) o zabezpieczeniu majątkowym. Faktycznie bowiem nie wykonano w tym zakresie czynności dowodowych poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań pisma ręcznego. Jednak wobec tego, że na jednej z umów zawartych w związku z przedmiotowym przestępstwem podpis swojej matki, M. S., oskarżony D. S. (1) bezwzględnie podrobił, co potwierdził zresztą w swoich wyjaśnieniach nie tylko on sam (k. 110-111, 871), lecz także świadek S. G. (k. 872-873), to absolutnie nie było potrzeby zasięgnięcia opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego, aby

wyjaśnić autorstwo podpisu na drugiej umowie, skoro jasne było, że był to podpis podrobiony, a M. S. go nie złożyła i nie zawierała żadnych umów z pokrzywdzonym S. G..

Jednocześnie, zebrany materiał dowodowy nie pozostawiał wątpliwości, że to oskarżony D. S. (1) był właścicielem samochodu osobowego marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), o szacunkowej wartości 23.000,- złotych, zatrzymanego w dniu 21 lipca 2020r. jako składnik majątku podejrzanego D. S. (1) i tego samego dnia oddanego na przechowanie M. D., w stosunku do którego zostało wydane postanowienie Prokuratury (...)w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...). Nie miało większego znaczenia to, że nabyciu tego pojazdu, oskarżony D. S. (1) dysponował nim, a także dokumentami pozwalającymi na jego przerejestrowanie na inną osobę, pod warunkiem zawarcia odpowiednich umów cywilnoprawnych. Nic bowiem nadzwyczajnego w tym, że w stosunkach cywilnoprawnych samochód osobowy nie jest jeszcze przerejestrowany na rzeczywistego właściciela pojazdu. Zresztą, podejmując działania zmierzające do zbycia pojazdu, oskarżony D. S. (1) traktował samochód jako składnik swojego majątku, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd I instancji. Uzasadniało to także przyjęcie, że zachowanie oskarżonego D. S. (1) wyczerpało znamiona występku z art. 300 § 2 k.k.

Wymienione okoliczności prowadziły do zmiany zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonego D. S. (1) w ten sposób, że w odniesieniu do przestępstw przypisanych temu oskarżonemu w punktach: III, IV i VI części rozstrzygającej (zarzuconych w punktach: II-V części wstępnej) Sąd Apelacyjny uznał oskarżonego D. S. (1) za winnego tego, że w dniu 28 listopada 2020r. w K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu udaremnienia wykonania postanowienia Prokuratury (...) w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...), o zabezpieczeniu majątkowym samochodu osobowego marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), o szacunkowej wartości 23.000,- złotych, zatrzymanego w dniu 21 lipca 2020r. jako składnik majątku podejrzanego D. S. (1) i tego samego dnia oddanego na przechowanie M. D., zbył przedmiotowy pojazd S. G. doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 20.000,- złotych, przez wprowadzenie nabywcy w błąd, że będący przedmiotem umowy kupna/sprzedaży pojazdu z dnia 28 listopada 2020 roku, samochód osobowy marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...) jest wolny od wad prawnych, praw osób trzecich i nie stanowi przedmiotu zabezpieczenia, podczas gdy wyżej wymieniony samochód był przedmiotem zabezpieczenia majątkowego na mocy postanowienia z dnia 28 lipca 2020r., w następstwie czego S. G. dokonał nabycia wyżej wymienionego pojazdu płacąc D. S. (1) 20.000,- złotych, a przy tym oskarżony D. S. (1), w celu użycia za autentyczne podrobił oraz posłużył się podrobionymi dokumentami w postaci umów kupna-sprzedaży pojazdów w następujący sposób:

1) posłużył się sfałszowaną umową kupna/sprzedaży z dnia 28 listopada 2020r. dotyczącą pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), na której widniał podrobiony podpis M. S., wymienionej w tym dokumencie jako sprzedającej ten samochód;

2) podrobił umowę kupna/sprzedaży z dnia 28 listopada 2020r. dotyczącą pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), poprzez podrobienie podpisu M. S., wymienionej w tym dokumencie jako kupującej ten samochodu;

tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. według stanu prawnego na dzień 30 września 2023r. zgodnie z art. 4 § 1 k.k., wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

Konsekwencją takiej zmiany wyroku była utrata mocy orzeczenia o karze łącznej wymierzonej oskarżonemu D. S. (1) w punkcie VII części rozstrzygającej (art. 575 § 2 k.p.k.). Z tego powodu, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego D. S. (1) w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku oraz w punkcie I podpunkt „a” niniejszego wyroku i wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – okres rzeczywistego pozbawienia wolności tego oskarżonego w niniejszej sprawie od dnia 20 lipca 2020r. od godz. 13.55 do dnia 19 października 2020r. do godz. 15.40.

III. Aby usunąć wątpliwości związane z niedoskonałościami redakcyjnymi zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Opolu, jednoznacznie wskazano, które środki karne zostały orzeczone względem każdego z oskarżonych w związku ze skazaniem za poszczególne przestępstwa. Prowadziło to do zmiany zaskarżonego wyroku w następujący sposób:

1) zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego D. S. (1) w ten sposób, że:

a) w miejsce orzeczenia zawartego w punkcie V części rozstrzygającej, w związku ze skazaniem za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przypisane w punkcie I podpunkt „a” niniejszego wyroku, na podstawie art. 46 § 1 k.k. nałożono na oskarżonego D. S. (1) obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez wpłatę 20.000,- (dwudziestu tysięcy) złotych na rzecz pokrzywdzonego S. G.;

b) stwierdzono, że środek karny w postaci nawiązki został orzeczony względem oskarżonego D. S. (1) w punkcie II części rozstrzygającej w związku z przestępstwem z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., przypisanym mu w punkcie I części rozstrzygającej;

2) utrzymano w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych: S. R. (1) i A. B. (1) (B.) stwierdzając, że środki karne w postaci nawiązek zostały orzeczone:

a) względem oskarżonego S. R. (1) w punkcie IX części rozstrzygającej w związku z przestępstwem z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., przypisanym mu w punkcie VIII części rozstrzygającej;

b) względem oskarżonego A. B. (1) w punkcie XIII części rozstrzygającej w związku z przestępstwem z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz w zw. z art. 64 § 1 k.k., przypisanym mu w punkcie XII części rozstrzygającej.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy w odniesieniu do oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) (art. 437 § 1 k.p.k.).

Aby zapewnić przejrzystość argumentacji, w dalszej części niniejszego uzasadnienia zostaną przedstawione uwagi dotyczące poszczególnych apelacji, na tle postawionych w nich zarzutów, odnoszących się do każdego z przypisanych oskarżonym przestępstw.

Przestępstwo z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., przypisane oskarżonym: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) (w zw. z art. 64 § 1 k.k.) w punktach: I, VII i XII części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisane w punktach: I, VI i VIII części wstępnej wyroku)

I. Jak już wyżej zasygnalizowano, nie zasługiwały na uwzględnienie apelacje wniesione przez obrońców oskarżonych: D. S. (1) i A. B. (1) podnoszące uchybienia Sądu Okręgowego w Opolu polegające na rzekomej obrazie przepisów procesowych (art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k.), prowadzącej do niewłaściwej oceny materiału dowodowego i błędów w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że oskarżeni: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) w okresie od 22 kwietnia 2020r. do dnia 20 lipca 2020r. w K. przy ulicy (...), w pomieszczeniach mieszkalnych, wspólnie i w porozumieniu, wbrew przepisom ustawy uprawiali konopie inne niż włókniste w ilości nie mniejszej niż 58 krzewów, przy czym uprawa mogła dostarczyć znacznej ilości ziela konopi innych niż włókniste, a nadto wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał zbioru, a następnie rozdrobnił i wysuszył nieustaloną ilość krzewów konopi innych niż włókniste wytwarzając w ten sposób znaczną ilość środka odurzającego w postaci 3.116,56 gram marihuany o wartości nie mniejszej niż 124.640 złotych, tj. że dopuścili się przestępstwa z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., przy czym oskarżony A. B. (1) działał w warunkach recydywy z art. 64 §1 k.k.

Wbrew zarzutom obu apelacji, Sąd Okręgowy w Opolu przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy respektował zasady procesowe, w tym zasadę prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.), zasadę bezstronności (art. 4 k.p.k.), zasadę in dubio pro reo (art. 5 k.p.k.), a także zasadę swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Dokonane w wyroku ustalenia faktyczne wolne są od błędów i uwzględniają całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy (art. 410 k.p.k.). Swoje stanowisko Sąd Okręgowy w Opolu uzasadnił w sposób prawidłowy i wręcz analityczny, nie pomijając żadnej z istotnych okoliczności i odnosząc się do każdego istotnego i ujawnionego na rozprawie głównej dowodu. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku w sposób rzeczowy odnosi się do najistotniejszych okoliczności sprawy i, wbrew zarzutom obrońców oskarżonego, wypełnia wymogi określone w przepisie art. 424 k.p.k. i pozwala na kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego w postaci: wyników przeszukania mieszkania w K. przy ulicy (...) wynajmowanego przez oskarżonego S. R. (1) oraz samochodu marki R. (...) nr rej. (...) (k. 8-13, 126-128a), wyników śledczych oględzin pomieszczeń mieszkalnych w K. przy ulicy (...) wraz z dokumentacją fotograficzną (k. 14-15, 16), wyników użycia testera narkotykowego w celu ustalenia czy susz roślinny ujawniony podczas wymienionego przeszukania odpowiada właściwościom marihuany (k. 29-34) oraz opinii biegłych z badań fizykochemicznych środków odurzających zabezpieczonych podczas wymienionych czynności śledczych (k. 84-85, 436-442, 551, 903-904, 996), wyników śledczych oględzin przedmiotów zabezpieczonych podczas przeszukania pomieszczeń mieszkalnych w K. przy ulicy (...) wraz z dokumentacją fotograficzną (k. 145-160), opinii z badań daktyloskopijnych śladów zabezpieczonych podczas wymienionych wyżej oględzin (k. 201-211, 213, 214-221, 223, 362-364, 366-371, 374-381, 469-470, 582-587, 589-594v), opinii z badań genetycznych śladów biologicznych zabezpieczonych podczas śledczych oględzin pomieszczeń mieszkalnych w K. przy ulicy (...), (k. 634-660), pisma z (...) Sp. z o.o. wraz z dokumentami zamówienia (k. 349, 464-468), jak również zeznań świadków: J. T. (k. 79, 929-930), D. S. (5) (k. 461-462, 930), H. K. (2) (k. 473-474, 928-929) i K. Ł. (k. 515-517, 927-928) i częściowo wyjaśnień oskarżonego S. R. (1) (k. 871), Sąd Okręgowy w Opolu ustalił w sposób prawidłowy okoliczności prowadzenia uprawy marihuany przez oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) w mieszkaniu wynajmowanym przez S. R. (1) od H. K. (2) w K. przy ul. (...). Oskarżeni uprawiali w tym mieszkaniu konopie inne niż włókniste, aby wytworzyć z nich środek odurzający w postaci marihuany.

W dniu 22 kwietnia 2020r. D. S. (5) nabył w tym celu przedmioty służące do uprawy konopi: przewód wentylacyjny miękki A.125 mm 5 m, 2 sztuk łącznika krzyżowego 2 x 16 mm - 11 metrów, co pozwoliło rozpocząć uprawę konopi. Dodatkowo, dziewczyna oskarżonego D. S. (1), M. D., korzystając z adresu mailowego tego oskarżonego ((...)) w dniu 27 kwietnia 2020r. kupiła kolejne elementy wyposażenia systemu uprawy roślin, a mianowicie: 4 sztuki łącznika krzyżowego 2 x 16 mm oraz 3 sztuki folii L. 100% 1,25 mb. x 1 m 27. Przedmioty te zostały dostarczone za pośrednictwem firmy kurierskiej (...).

Ostatecznie, w wyniku prowadzonej uprawy konopi mieszkaniu wynajmowanym przez oskarżonego S. R. (1) od H. K. (2) w K. przy ul. (...) uzyskano nie mniejsza niż 58 krzewów konopi innych niż włókniste, a wskazana uprawa mogła dostarczyć znacznej marihuany. Do dnia 20 lipca 2020r., czyli do dnia zatrzymania oskarżonych we wspomnianym mieszkaniu, oskarżeni: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) wspólnie z ujawnionej uprawy zebrali nieustaloną ilość krzewów konopi innych niż włókniste, które następnie rozdrobnili i wysuszyli, wytwarzając w ten sposób 3.116,56 gram środka odurzającego w postaci marihuany o wartości nie mniejszej niż 124.640 złotych, co stanowiło znaczną ilość środka odurzającego.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wbrew twierdzeniom przedstawionym w apelacjach obrońców oskarżonych: D. S. (1) i A. B. (1), Sąd Okręgowy w Opolu jasno i logicznie wskazał, jakie dowody przekonywały o tym, że nie tylko S. R. (1) był zaangażowany w uprawę marihuany, lecz także pozostali oskarżeni.

Po pierwsze, jak już wyżej wskazano, to dziewczyna oskarżonego D. S. (1), M. D., korzystając z adresu mailowego właśnie oskarżonego D. S. (1) ((...)) w dniu 27 kwietnia 2020r. kupiła elementy wyposażenia systemu uprawy roślin, a mianowicie: 4 sztuki łącznika krzyżowego 2 x 16 mm oraz 3 sztuki folii L. 100% 1,25 mb. x 1 m 27. Przedmioty te zostały dostarczone za pośrednictwem firmy kurierskiej (...) (por. pisma z (...) Sp. z o.o. wraz z dokumentami zamówienia –

k. 349, 464-468). Całkowicie nieprzekonujące były w tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego S. R. (1) jakoby korzystał z konta znajomej M. D., bo nie miał swojego, chociaż faktycznie ma adres mailowy (k. 65) i jest oczywiste, że sam mógł zamówić. Natomiast fakt zamówienia przedmiotów z konta mailowego oskarżonego D. S. (1) (k. 57) również świadczy o jego udziale w przedsięwzięciu.

Po wtóre, przebieg interwencji policjantów oraz ujawnienia plantacji marihuany i okoliczności zatrzymania oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) w dniu 20 lipca 2020r. w mieszkaniu wynajmowanym w K. przy ulicy (...), a następnie przebiegu i wyników przeszukania oraz oględzin, opisał świadek J. T., funkcjonariusz (...) Biura (...) w O. (k. 79, 929-930), który wykonywał czynności wraz z innymi policjantami (k. 1). Świadek ten jasno stwierdził, że policjanci nie od razu rozpoczęli przeszukiwanie i zatrzymanie oskarżonych, lecz przez około 3 godziny obserwowali mieszkanie w K. przy ulicy (...), z którego dochodziła woń marihuany. Zaobserwowali i słyszeli głosy 3 mężczyzn (jak się później okazało właśnie wszystkich oskarżonych), szum wentylatorów oraz odgłosy przycinania nożyczkami i obcęgami. Obserwacja ta została zakończona, gdy z mieszkania wychodził oskarżony S. R. (1), co nakazywało zatrzymanie wszystkich oskarżonych.

Po zatrzymaniu ujawniono, że oskarżeni: S. R. (1) i A. B. (1) na dłoniach mieli substancje kleistą, z krzewów, a oskarżony D. S. (1) miał zdjętą koszulkę, co potwierdza ich prace przy rozdrabnianiu roślin. Powyższe okoliczności praktycznie jednoznacznie świadczą o tym, że przybywali w mieszkaniu w związku z prowadzoną plantacją marihuany i zostali zatrzymani na gorącym uczynku, podczas wytwarzania środka odurzającego.

Po trzecie, dla oskarżonych: D. S. (1) i A. B. (1) obecnych w mieszkaniu w dniu 20 lipca 2020r. musiało być jasne, że znajduje się w nim plantacja marihuany. Charakterystyczną woń marihuany dochodzącą z tego mieszkania, jeszcze przed wejściem do niego funkcjonariuszy, opisywał nawet policjant, świadek J. T.. Co więcej, osoby obecne w mieszkaniu musiały widzieć rozmiary plantacji, słyszeć szum wentylatorów, a zatem miały pełną świadomość tego, że obecność w mieszkaniu może być dla nich obciążająca, gdyby nie mieli z tą plantacją nic wspólnego. Mimo tego, ani D. S. (1), ani A. B. (1) (jako uprzednio karani, znajdujący się na wolności po udzieleniu warunkowego przedterminowego zwolnienia z kary pozbawienia wolności), nie opuścili mieszkania, lecz w nim przebywali.

Po czwarte, ostatecznie wyjaśnienia oskarżonych: D. S. (1) i A. B. (1) o braku zaangażowania w prowadzenie plantacji marihuany zostały obalone przez wyniki badań daktyloskopijnych śladów linii papilarnych zabezpieczonych podczas śledczych oględzin pomieszczeń mieszkalnych w K. przy ulicy (...) (k. 374-381, 582-594) oraz opinii z badań genetycznych śladów biologicznych zabezpieczonych na miejscu przestępstwa (k. 634-660).

Badania te wykazały, że ślady linii papilarnych oskarżonego D. S. (1) zostały ujawnione na przedmiotach służących do plantacji (na zewnętrznych powierzchniach wentylatorów do filtrów walcowych, zewnętrznej pokrywie blendera oraz folii opakowania po osuszaczu powietrza), natomiast ślady biologiczne oskarżonego A. B. (1) ujawniono wewnątrz ogrodowej rękawiczki.

Potwierdza to jednoznacznie, że także oskarżeni: D. S. (1) i A. B. (1) wspólnie i w porozumieniu z oskarżonym S. R. (1) byli zaangażowani w przestępczy proceder, czyli w uprawę i wytworzenie środków odurzających, a na miejscu przestępstwa nie znaleźli się przypadkowo w czasie zatrzymania przez policjantów.

II. Jak podkreślano w doktrynie, błąd w ustaleniach faktycznych (error facti) przyjętych za podstawę orzeczenia to błąd, który wynika bądź to z niepełności postępowania dowodowego (tzw. błąd "braku"), bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd "dowolności"). Może on więc być wynikiem nieznanności określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7), np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd. (T. Grzegorzcyk – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. III, Zakamycze 2003, – s. 1133-1134).

Wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może ograniczać się wyłącznie do polemiki z ocenami dokonanymi przez Sąd I instancji, bez wskazania jakich konkretnie uchybień w

zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu, nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych. Wyraża to wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2005r. sygn. WA – 10/05: „Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu a quo wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia, lecz musi zmierzać do wykazania jakich konkretnie uchybień w zakresie logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego nie na innych dowodach od tych, na których oparł się sąd pierwszej instancji (...) nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

Istota zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych nie może opierać się na odmiennej ocenie materiału dowodowego, innymi słowy mówiąc na forsowaniu własnego poglądu strony na tę kwestię. Stawiając tego rodzaju zarzut należy wskazać, jakich uchybień w świetle zgodności (lub niezgodności) z treścią dowodu, zasad logiki (błądność rozumowania i wnioskowania) czy sprzeczności (bądź nie) z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy dopuścił się w dokonanej przez siebie ocenie dowodów sąd pierwszej instancji” (OSNwSK 2005, z. 1, poz. 949 oraz poz. 947; podobnie T. Grzegorzczak – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, , wyd. III, Zakamycze 2003 s. 1134 oraz P. Hoffmański, E. Sadzik, K. Zgryzek – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. II, Warszawa 2007, s. 666-667).

W realiach niniejszej sprawy, poza polemiką z ustaleniami faktycznymi, w swoich apelacjach obrońcy oskarżonych: D. S. (1) i A. B. (1) nie postawili zaskarżonemu wyrokowi rzeczowych zarzutów dotyczących niewłaściwego odczytania treści dowodów, błędów logicznego rozumowania i wnioskowania, a także sprzeczności ustaleń Sądu I instancji ze wskazaniami wiedzy i zasadami doświadczenia życiowego.

Nie można w żadnym wypadku doszukiwać się także naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów w tym, że Sąd I instancji uznał za niewiarygodne wyjaśnienia oskarżonego, odrzucając szereg podanych przez niego okoliczności jako nieistotnych, niewiarygodnych i wynikające wyłącznie z obaw przed odpowiedzialnością karną.

Jak wielokrotnie podkreślano w doktrynie i orzecznictwie, przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. wtedy, gdy: jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.), stanowi wyraz rozważenia wszystkich tych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), jest wyczerpujące i logiczne - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.). Akcentuje to szereg orzeczeń Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych (por. wyrok SN z 3.09.1998r. sygn. V KKN 104/98 – Prokuratura i Prawo 1999, nr 2, poz. 6; a także wyrok S.A. w Łodzi z 20.03.2002r. sygn. II AKa 49/02 – Prokuratura i Prawo 2004, nr 6, poz. 29). Wszystkim tym wymogom Sąd Okręgowy we Wrocławiu sprostał, nie naruszając także przepisu art. 5 § 2 k.p.k. nakładającego obowiązek rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego.

Sąd Najwyższy odnosił się w szeregu swoich orzeczeń do tego jak należy rozumieć i stosować zasadę *in dubio pro reo*. Jak stwierdził w jednym z nich: „Zasada *in dubio pro reo* (art. 5 § 2 k.p.k.) nie ogranicza utrzymanej w granicach racjonalności swobody oceny dowodów. Jeżeli zatem z materiału dowodowego wynikają różne wersje wydarzenia, to nie jest to jeszcze równoznaczne z zaistnieniem "nie dających się usunąć wątpliwości" w rozumieniu tego przepisu. W takim wypadku sąd jest zobowiązany do dokonania ustaleń właśnie na podstawie swobodnej oceny dowodów. Dopiero wtedy, gdy - po wykorzystaniu wszelkich istniejących możliwości - wątpliwości nie zostaną usunięte, należy je wytłumaczyć w sposób korzystny dla oskarżonego. Jeżeli jednak sąd dokona stanowczych ustaleń, to w ogóle nie może zachodzić obraza art. 5 § 2 k.p.k. (bo według tych ustaleń nie ma wątpliwości), a tylko powstaje kwestia, czy ustalenia te są prawidłowo dokonane (bez naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów)” (postanowienie SN z dnia 17.12.2003r. sygn. V KK 72/03 - LEX nr 83771).

Podobne stanowisko znajdujemy w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 1999r. sygn. IV KKN 714/98: „Stan określany przez ustawodawcę, jako "nie dające się usunąć wątpliwości" (art. 5 § 2 k.p.k.), powstaje - jeśli pominać wątpliwości natury nie faktycznej, lecz prawnej - dopiero w następstwie oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Dopiero wówczas bowiem można stwierdzić, czy wątpliwości w ogóle wystąpiły, czy były rozsądne, a nie wydumane, czy i jakie miały znaczenie dla kwestii odpowiedzialności prawnej oskarżonego, czy udało się je przewyciężyć w sposób dopuszczalny przez prawo procesowe itp. O naruszeniu zasady in dubio pro reo nie można zatem mówić wówczas, gdy sąd w wyniku pełnej i poprawnie dokonanej swobodnej oceny dowodów uznał, że brak jest wątpliwości, albo że nie mają one znaczenia dla odpowiedzialności prawnej oskarżonego. Jest jednocześnie dobrym prawem obrony oskarżonego mnożenie, a nawet wyolbrzymianie na każdym etapie postępowania takich faktów i ich ocen, które pozwalają na powątpiewanie w jego winę, pod warunkiem wszakże nieprzeinaczania faktów (lojalności wobec faktów)” (Prokuratura i Prawo 2000, nr 4, poz. 8).

W wyniku analizy dowodowej Sąd Okręgowy ocenił wyjaśnienia oskarżonych: D. S. (1), A. B. (1), a także S. R. (1) w części zaprzeczającej udziałowi pozostałych oskarżonych w organizacji i prowadzeniu plantacji marihuany, na tle zeznań wszystkich świadków, wyników przeprowadzonych przeszukań, śledczych oględzin miejsca przestępstwa, opinii biegłych oraz zebranej dokumentacji. Zatem Sąd Okręgowy nie tylko nie podjął wątpliwości co do wiarygodności dowodów obciążających oskarżonego, lecz wręcz uznał je za prawdziwe, a wyjaśnienia oskarżonego ocenił wyłącznie jako przyjętą linię obrony, obliczoną na uniknięcie odpowiedzialności karnej. Słusznie zatem Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że oskarżeni: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) wspólnie i w porozumieniu dopuścili się przestępstwa z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. (A. B. (1) w zw. z art. 64 § 1 k.k.) przypisanego im w punktach: I, VII i XII części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisanego w punktach: I, VI i VIII części wstępnej wyroku).

Przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przypisane oskarżonym: S. R. (1) w punkcie X części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisane w punkcie VII części wstępnej wyroku) oraz A. B. (1) w punkcie XIV części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisane w punkcie IX części wstępnej wyroku)

Chociaż oskarżony S. R. (1) nie kwestionował popełnienia przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przypisanego mu w punkcie X części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisane w punkcie VII części wstępnej wyroku), jak również oskarżony A. B. (1) nie kwestionował popełnienia przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przypisanego mu w punkcie XIV części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisane w punkcie IX części wstępnej wyroku), to jednak warto zaznaczyć, że posiadanie przez nich narkotyków w znacznych ilościach stanowiło kolejny dowód na przestępcze zaangażowanie w wytwarzanie środków odurzających, zwłaszcza w odniesieniu do oskarżonego A. B. (1). Potwierdziły to dobitnie zebrane dowody, a mianowicie:

1) posiadanie przez oskarżonego S. R. (1), wbrew przepisom ustawy, znacznej ilości substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości 175,32 gramów o wartości nie mniejszej niż 5.250 złotych wykazał materiał dowodowy w postaci: wyników przeszukania mieszkania w K. przy ulicy (...) wynajmowanego przez oskarżonego S. R. (1) oraz samochodu marki R. (...) nr rej. (...) (k. 8-13, 126-128a), wyników śledczych oględzin pomieszczeń mieszkalnych w K. przy ulicy (...) wraz z dokumentacją fotograficzną (k. 14-15, 16), wyników użycia testera narkotykowego w celu ustalenia czy susz roślinny ujawniony podczas wymienionego przeszukania odpowiada właściwościom marihuany (k. 29-34) oraz opinii biegłych z badań fizykochemicznych środków odurzających zabezpieczonych podczas wymienionych czynności śledczych (k. 84-85, 436-442, 551, 903-904, 996), wyników śledczych oględzin przedmiotów zabezpieczonych podczas przeszukania pomieszczeń mieszkalnych w K. przy ulicy (...) wraz z dokumentacją fotograficzną (k. 145-160), opinii z badań daktyloskopijnych śladów zabezpieczonych podczas wymienionych wyżej oględzin (k. 201-211, 213, 214-221, 223, 362-364, 366-371, 374-381, 469-470, 582-587, 589-594v), opinii z badań genetycznych śladów biologicznych zabezpieczonych podczas śledczych oględzin pomieszczeń mieszkalnych w K. przy ulicy (...), (k. 634-660), pisma z (...) Sp. z o.o. wraz z dokumentami zamówienia (k. 349, 464-468), jak również zeznań

świadków: J. T. (k. 79, 929-930), D. S. (5) (k. 461-462, 930), H. K. (2) (k. 473-474, 928-929) i K. Ł. (k. 515-517, 927-928), jak również wyjaśnienia samego oskarżonego S. R. (1) (k. 871);

2) posiadanie przez oskarżonego A. B. (1), wbrew przepisom ustawy, znacznej ilości substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości 60,68 gramów o wartości nie mniejszej niż 1.800 złotych wykazał materiał dowodowy w postaci: wyników przeszukania mieszkania oskarżonego A. B. (1) w K. przy ulicy (...) (k. 17-19), wyniki użycia testera narkotykowego w celu ustalenia czy zabezpieczona substancja podczas wymienionego przeszukania odpowiada właściwościom amfetaminy (k. 35-36), opinii biegłych z badań fizykochemicznych (k. 84-85, 436-442, 551, 996), a także wyjaśnień samego oskarżonego A. B. (1) (k. 46-47, 871), który przyznał się do tego przestępstwa.

Przestępstwa z art. 300 § 2 k.k., z art. 286 § 1 k.k. oraz z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., przypisane oskarżonemu D. S. (1) w punktach: III, IV i VI części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisanych w punktach II-V części wstępnej wyroku)

I. Jak wskazano wyżej, częściowo zasługiwały na uwzględnienie apelacje obrońców z wyboru oskarżonego D. S. (1): adw. H. K. (1) i adw. P. M. w części zarzucającej obrazę prawa materialnego (art 11 § 1 k.k.) dotyczącą kwalifikacji prawnej czynów, za które Sąd Okręgowy w Opolu uznał oskarżonego D. S. (1) winnym w punktach III, IV i VI części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisanych w punktach II-V części wstępnej wyroku), przez uznanie tych zachowań za odrębne przestępstwa, chociaż stanowiły w istocie jedno przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Słusznie także apelacje obrońców oskarżonego D. S. (1) podnosiły wątpliwości co do tego, czy to oskarżony D. S. (1) podrobił podpisy swojej matki, M. S. na obu umowach, zawartych w związku ze zbyciem samochodu osobowego marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), objętego postanowieniem Prokuratury (...) w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...) o zabezpieczeniu majątkowym. Faktycznie bowiem nie wykonano w tym zakresie czynności dowodowych poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań pisma ręcznego. Jednak wobec tego, że na jednej z umów zawartych w związku z przedmiotowym przestępstwem podpis swojej matki, M. S., oskarżony D. S. (1) bezwzględnie podrobił, co potwierdził zresztą w swoich wyjaśnieniach nie tylko on sam (k. 110-111, 871), lecz także świadek S. G. (k. 872-873), to absolutnie nie było potrzeby zasięgania opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego, aby wyjaśnić autorstwo podpisu na drugiej umowie, skoro jasne było, że był to podpis podrobiony, a M. S. go nie złożyła i nie zawierała żadnych umów z pokrzywdzonym S. G..

Jednocześnie, zebrany materiał dowodowy nie pozostawiał wątpliwości, że to oskarżony D. S. (1) był właścicielem samochodu osobowego marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), o szacunkowej wartości 23.000,- złotych, zatrzymanego w dniu 21 lipca 2020r. jako składnik majątku podejrzanego D. S. (1) i tego samego dnia oddanego na przechowanie M. D., w stosunku do którego zostało wydane postanowienie Prokuratury (...) w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...). Nie miało większego znaczenia to, że nabyciu tego pojazdu, oskarżony D. S. (1) dysponował nim, a także dokumentami pozwalającymi na jego przerejestrowanie na inną osobę, pod warunkiem zawarcia odpowiednich umów cywilnoprawnych. Nic bowiem nadzwyczajnego w tym, że w stosunkach cywilnoprawnych samochód osobowy nie jest jeszcze przerejestrowany na rzeczywistego właściciela pojazdu. Zresztą, podejmując działania zmierzające do zbycia pojazdu, oskarżony D. S. (1) traktował samochód jako składnik swojego majątku, na co słusznie zwróci uwagę Sąd I instancji. Uzasadniało to także przyjęcie, że zachowanie oskarżonego D. S. (1) wyczerpało znamiona występku z art. 300 § 2 k.k.

Świadczyły o tym następujące dowody: postanowienie Prokuratury (...) w Opolu z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...) o zabezpieczeniu majątkowym samochodu marki B. o nr rej. (...) (k. 136-138) protokół oddania zabezpieczonego przez prokuratora pojazdu na przechowanie (k. 74-75), ogłoszenie o zamianie samochodów (k. 477-480), korespondencja dotycząca sprzedaży samochodu B. nr rej. (...) (k. 491-511), umowa kupna sprzedaży samochodu B. nr rej. (...) (k. 522), umowa kupna sprzedaży samochodu B. nr rej. (...) (k. 523), jak również zeznania świadka S. G. (k. 872-873), wyniki przeszukania samochodu marki B. o nr rej. (...) (k. 20-22), protokół zatrzymania rzeczy (k. 71-73) i częściowo wyjaśnienia oskarżonego D. S. (1) (k. 110-111, 871).

Sąd Okręgowy w Opolu słusznie zwrócił uwagę, że oskarżony D. S. (1) użytkował samochodu marki B. o nr rej. (...), dysponował nim jak własnym mieniem, traktował, jako przedmiot swojego majątku. W ogłoszeniu (k. 477) umieścił zapis: „zamienię swoją bmke”, w protokole przeszukania samochodu marki B. o nr rej. (...), wskazał, że w środku są jego rzeczy, co potwierdza, że on użytkował pojazd. Również oferowanie samochodu pokrzywdzonemu S. G., korespondencja między nimi, sprzedaż pojazdu, jednoznacznie wskazują, że traktował przedmiotowy jak własny, władał nim jak swoim, że był on składnikiem jego majątku. Powyższe, zdaniem Sądu, pozwala na przyjęcie, że swoim zachowaniem opisanym w wyroku wypełnił również znamiona czynu z art. 300 § 2 k.k.

Wymienione okoliczności prowadziły do zmiany zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonego D. S. (1) w ten sposób, że w odniesieniu do przestępstw przypisanych temu oskarżonemu w punktach: III, IV i VI części rozstrzygającej (zarzuconych w punktach: II-V części wstępnej) Sąd Apelacyjny uznał oskarżonego D. S. (1) za winnego tego, że w dniu 28 listopada 2020r. w K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu udaremnienia wykonania postanowienia Prokuratury (...) w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...), o zabezpieczeniu majątkowym samochodu osobowego marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), o szacunkowej wartości 23.000,- złotych, zatrzymanego w dniu 21 lipca 2020r. jako składnik majątku podejrzanego D. S. (1) i tego samego dnia oddanego na przechowanie M. D., zbył przedmiotowy pojazd S. G. doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 20.000,- złotych, przez wprowadzenie nabywcy w błąd, że będący przedmiotem umowy kupna/sprzedaży pojazdu z dnia 28 listopada 2020 roku, samochód osobowy marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...) jest wolny od wad prawnych, praw osób trzecich i nie stanowi przedmiotu zabezpieczenia, podczas gdy wyżej wymieniony samochód był przedmiotem zabezpieczenia majątkowego na mocy postanowienia z dnia 28 lipca 2020r., w następstwie czego S. G. dokonał nabycia wyżej wymienionego pojazdu płacąc D. S. (1) 20.000,- złotych, a przy tym oskarżony D. S. (1), w celu użycia za autentyczne podrobił oraz posłużył się podrobionymi dokumentami w postaci umów kupna-sprzedaży pojazdów w następujący sposób:

1) posłużył się sfałszowaną umową kupna/sprzedaży z dnia 28 listopada 2020r. dotyczącą pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), na której widniał podrobiony podpis M. S., wymienionej w tym dokumencie jako sprzedającej ten samochód;

2) podrobił umowę kupna/sprzedaży z dnia 28 listopada 2020r. dotyczącą pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...), numerze VIN (...), poprzez podrobienie podpisu M. S., wymienionej w tym dokumencie jako kupującej ten samochodu;

tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. według stanu prawnego na dzień 30 września 2023r. zgodnie z art. 4 § 1 k.k., wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

Konsekwencją takiej zmiany wyroku była utrata mocy orzeczenia o karze łącznej wymierzonej oskarżonemu D. S. (1) w punkcie VII części rozstrzygającej (art. 575 § 2 k.p.k.). Z tego powodu, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego D. S. (1) w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku oraz w punkcie I podpunkt „a” niniejszego wyroku i wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – okres rzeczywistego pozbawienia wolności tego oskarżonego w niniejszej sprawie od dnia 20 lipca 2020r. od godz. 13.55 do dnia 19 października 2020r. do godz. 15.40.

II. Jak już wyżej wskazano, oskarżony D. S. (1) niewątpliwie był właścicielem samochodu osobowego marki B. o nr rej. (...), który był przedmiotem postanowienia Prokuratury (...) w O.z dnia 28 lipca 2020r. sygn. akt (...) o zabezpieczeniu majątkowym, kierowanym właśnie wobec tego oskarżonego, jako podejrzanego (k. 136-138), następnie oddanego na przechowanie M. D., jako osobie godnej zaufania, protokołem oddania zabezpieczonego przez prokuratora pojazdu na przechowanie (k. 74-75). Z tych względów nie ulegało wątpliwości, że oskarżony D. S. (1), ze względu na swoje właściwości i warunki był podmiotem przestępstwa z art. 300 § 2 k.k.

Ponieważ jednak w apelacji obrończyni oskarżonego D. S. (1), adw. H. K. (1), podniesiono zarzuty, że podmiotem przestępstwa art. 300 § 2 k.k. może być wyłącznie osoba prowadząca działalność gospodarczą, a mianowicie przedsiębiorca, to wypada także odnieść się do tych okoliczności.

Jak podkreślano w piśmiennictwie, o ile na gruncie przepisu art. 300 § 1 k.k. wydaje się uzasadnione twierdzenie, że sprawcą tego występku może być tylko przedsiębiorca (w tym zarządca sukcesyjny zmarłego przedsiębiorcy), gdyż tylko on może się znaleźć w sytuacji zagrożenia upadłością, tj. stanu zagrożenia niewypłacalnością w rozumieniu art. 11 ust. 1–2 prawa upadłościowego. Tylko w przypadku wystąpienia u przedsiębiorcy określonych przesłanek prawo obliuguje go do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 21 ust. 1–2a prawa upadłościowego). Co prawda, zgodnie z art. 491¹ prawa upadłościowego można ogłosić także upadłość osoby fizycznej – konsumenta, ale w tym wypadku, zgodnie z art. 491² ust. 1 prawa upadłościowego, nie stosuje się art. 21 prawa upadłościowego, czyli nie ma tu obowiązku zgłoszenia przez dłużnika wniosku o upadłość w przypadku wystąpienia ustawowych przesłanek. Oznacza to, że zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez upadłego konsumenta jest wyłącznie jego prawem konsumenta, a nie obowiązkiem, czyli nie zachodzi tu prymat wszczęcia postępowania upadłościowego jako generalnej egzekucji mającej na celu ochronę interesów majątkowych wierzycieli (V. Konarska-Wrzosek (red.), Kodeks karny. Komentarz, wyd. IV, WKP 2023, teza 3 do art. 300 k.k.).

Odmierna sytuacja zachodzi jednak w odniesieniu do przestępstwa z art. 300 § 2 k.k., który chociaż jest zaliczany do tzw. przestępstw gospodarczych, to przepis ten chroni każdy rodzaj wierzytelności, której przymusowo wierzyciel dochodzi od dłużnika (por. V. Konarska-Wrzosek (red.), Kodeks karny. Komentarz, wyd. IV, opublikowano: WKP 2023, teza 3 do art. 300 k.k.; A. Marek, Kodeks karny. Komentarz, wyd. V, opublikowano: LEX 2010; a także uchwała SN z dnia 26 listopada 2003r., sygn. I KZP – 32/03). W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2003r., sygn. I KZP – 32/03 wskazano przekonująco, że użyte w art. 300 § 2 k.k. określenie „orzeczenie sądu lub innego organu państwowego” nie jest ograniczone tylko do orzeczeń dotyczących wierzytelności wynikających ze stosunku prawnego, którego jedną ze stron jest podmiot obrotu gospodarczego” (OSNKW 2004, nr 1, poz. 3).

Nie ma tu więc znaczenia, czy dłużnik i wierzyciel lub chociaż jeden z nich mają status przedsiębiorcy (por. postanowienie SN z dnia 24.01.2013r., sygn. I KZP – 22/12, OSNKW 2013/3, poz. 20; odmiennie SN w uchwale z dnia 26.11.2003r., sygn. I KZP - 32/03, OSNKW 2004/1, poz. 3, gdzie przyjęto, że chodzi tu o majątkowe stosunki prawne, w których chociaż jedną ze stron jest przedsiębiorca). Dla bytu przestępstwa nie ma znaczenia, czy status nowego lub kolejnego dłużnika uzyskano później niż powstanie długu lub status ten uzyskano obok dłużnika ze stosunku podstawowego. Oznacza to, że dłużnikiem jest także poręczyciel, gwarant lub podmiot przystępujący do istniejącego długu. Przez dłużnika należy także rozumieć tzw. dłużnika rzeczowego, który odpowiada za dług tylko z określonego składnika swojego majątku (np. z uwagi na zastaw, hipotekę, por. V. Konarska-Wrzosek (red.), Kodeks karny. Komentarz, wyd. IV, WKP 2023, teza 3 do art. 300 k.k. oraz wyrok SN z dnia 12.04.2018r., sygn. II KK – 411/17, OSNKW 2018, nr 9, poz. 58, teza nr 1).

Niezwykle istotne wydaje się przyjęcie wykładni rozszerzającej pojęcia dłużnika i „jego wierzyciela” wyrażonej w tezie 2 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018r., sygn. II KK – 411/17, wedle której dłużnikiem w rozumieniu art. 300 k.k. jest także osoba trzecia, w stosunku do której wierzyciel pierwotnego dłużnika wystąpił ze skargą pauliańską. Jak słusznie stwierdził Sąd Najwyższy: „z treści art. 527 k.c. oraz z natury skargi pauliańskiej wynika, że w przypadku uznania przez sąd danej czynności za bezskuteczną względem wierzyciela, wierzyciel ten uzyskuje prawo do egzekucji z przedmiotów majątkowych osoby trzeciej, które na skutek czynności uznanej za bezskuteczną wyszły z majątku dłużnika. W rezultacie więc, osoba trzecia, która stała się właścicielem mienia w wyniku dokonania tej czynności przez dłużnika, przy uwzględnieniu, że miała lub powinna mieć wiedzę co do pokrzywdzenia wierzyciela, staje się również dłużnikiem wierzyciela w rozumieniu art. 300 § 2 k.k.” (OSNKW 2018, nr 9, poz. 58). Przy czym w każdym wypadku tzw. dłużnika rzeczowego przedmiotem wykonawczym w rozumieniu art. 300 k.k. może być tylko mienie obciążone lub objęte skargą pauliańską.

Z tych przyczyn, Sąd odwoławczy opowiedział się za wykładnią pojęcia podmiotu zdolnego do popełnienia przestępstwa z art. 300 § 2 k.k., nie ograniczającego się wyłącznie do osoby prowadzącej działalność gospodarczą (przedsiębiorcy).

Zarzuty odnoszące się do prawidłowości kar wymierzonych oskarżonym: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) za przypisane przestępstwa, a także kar łącznych (oceniane także zgodnie z domniemaniem co do zakresu apelacji z art. 447 § 1 k.p.k.)

Oceniając kary wymierzone ostatecznie oskarżonym: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) za przypisane przestępstwa, a także kary łączne, po zmianach wyroku dokonanych przez Sąd Apelacyjny, należy uznać, że są to kary sprawiedliwe i prawidłowo realizujące dyrektywy wymiaru kary z art. 53 § 1 i 2 k.k.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy w Opolu umotywował orzeczenia o karach jednostkowych, oddzielnie przedstawiając argumentację co do każdego z przypisanych przestępstw. Ocena ta jest prawidłowa, a wymierzone kary jednostkowe uwzględniają stopień społecznej szkodliwości popełnionych przez oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) przestępstw (co do oskarżonego D. S. (1) zmodyfikowanych przez przyjęcie, że dopuścił się jednego przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w miejsce czynów przypisanych mu w punktach: III, IV i VI części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisanych w punktach II-V części wstępnej wyroku). , przez uznanie tych zachowań za odrębne przestępstwa, chociaż stanowiły w istocie jedno przestępstwo. Orzeczone ostatecznie kary jednostkowe, a także kary łączne uwzględniają wszelkie okoliczności przedmiotowe i podmiotowe czynów, oceniane według kryteriów z art. 115 § 2 k.k., jak również właściwości i warunki osobiste każdego z oskarżonego, ich sposób życia przed przestępstwem i zachowanie po przestępstwie, jak również status dotychczas niekaralnych oskarżonych: D. S. (1) (k. 285, 562-563, 671, 1118) i S. R. (1) (k. 129, 560, 713, 1117), natomiast wielokrotną uprzednią karalność oskarżonego A. B. (1) (k. 287-288, 527-536, 565-567, 568-574, 1113-1116) i fakt popełnienia przez tego ostatniego przestępstwa w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k. jak również zachowanie wbrew obowiązkowi wynikającym z warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Uwzględniono przy tym dane z wywiadów środowiskowych dotyczących oskarżonych: D. S. (1) (k. 350-351, 692) i S. R. (1) (k. 354-355, 693) i A. B. (1) (k. 356-357, 694), a także opinie sądowo-psychiatryczne dot. S. R. (1) (k. 696-701) i D. S. (1) (k. 706-712).

Prawidłowość orzeczonych kar pozbawienia wolności potwierdzały dane wynikające z opinii o oskarżonych: D. S. (1) (k. 1119-1121) i S. R. (1) (k. 1139) przekazane przez jednostki penitencjarne, w których byli osadzeni podczas tymczasowego aresztowania, a także opinii o oskarżonym A. B. (1) podczas odbywania kary pozbawienia wolności (k. 1122-1123). Żaden z oskarżonych nie był uczestnikiem podkultury przestępczej, natomiast generalnie przestrzegali zasad regulaminowych. Oskarżeni: D. S. (1) i S. R. (1) nie byli nagradzani regulaminowo i karani dyscyplinarnie, natomiast oskarżony A. B. (1) był 12-krotnie nagradzany regulaminowo i 3-krotnie został ukarany dyscyplinarnie.

Co do przestępstwa z art. 63 ust. 3 i art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 11 § 2 k.k. słusznie wymierzono oskarżonym: D. S. (1) i S. R. (1) kary po 3 (trzy) lata pozbawienia wolności oraz 500 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych, natomiast oskarżonemu A. B. (1) dodatkowo w zw. z art. 64 §1 k.k. karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności oraz 500 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych. Kary te były adekwatne do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz zawinienia oskarżonych, uznając za zasadne wymierzenie kar w dolnym ich zakresie. Wymierzając A. B. stosunkowo nieznacznie karę surowszą Sąd miał na uwadze jego uprzednią karalność oraz działanie w warunkach powrotu do przestępstwa oraz wyniki wywiadu kuratora sądowego, negatywną opinię, jak również zachowanie wbrew warunkom przedterminowego zwolnienia. Jednocześnie, na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu wzmocnienia wychowawczego celu kary, orzeczono wobec oskarżonych: D. S. (1), S. R. (1) i A. B. (1) nawiązki po 3.000 złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Ośrodek (...) w Z..

Co do przestępstw z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii polegających na posiadaniu narkotyków (amfetaminy), prawidłowo wymierzono oskarżonym: S. R. (1) i A. B. (1) kary po 1 roku pozbawienia wolności, w granicach dolnej granicy ustawowego zagrożenia.

W odniesieniu do przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., art. 300 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przypisanego oskarżonemu D. S. (1) ostatecznie przez Sąd odwoławczy, na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. według stanu prawnego na dzień 30 września 2023r. zgodnie z art. 4 § 1 k.k., wymierzono mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności. Wymiar tej kary respektuje zakaz reformationis in peius z art. 434 § 1 i 2 k.p.k., zważywszy na kierunek wniesionych środków odwoławczych, a także uwzględnia społeczną szkodliwość tego przestępstwa związaną z brakiem poszanowania porządku prawnego, rozstrzygnięć organów państwowych, okazania im lekceważenia, działaniem przeciwko różnym dobrom chronionym, w tym wiarygodności dokumentów oraz prawidłowemu obrotowi cywilnoprawnemu, a także niskie pobudki działania sprawcy (z zamiarem oszukania innej osoby w celu osiągnięcia korzyści majątkowej). Wydaje się także sprawiedliwe, ze względu na walor wychowawczy dla oskarżonego i odwrócenie niekorzystnych, bezprawnych skutków jego zachowania dla pokrzywdzonego, zobowiązanie oskarżonego D. S. (1) na podstawie art. 46 § 1 k.k. do naprawienia wyrządzonej pokrzywdzonemu szkody.

Ocena Sądu Okręgowego co do orzeczonych kar, uzupełniona przez Sąd odwoławczy, wydaje się kompleksowa, jako uwzględniająca wszelkie dyrektywy kary z art. 53 § 1 i 2 k.k., a zatem cele wychowawcze i zapobiegawcze w stosunku do oskarżonego, jak również cele w zakresie społecznego oddziaływania kary.

Zaakceptowano także ostatecznie wymiar kary łącznej orzeczonej pierwotnie przez Sąd I instancji wobec oskarżonego D. S. (1). Konsekwencją zmiany wyroku była utrata mocy orzeczenia o karze łącznej wymierzonej oskarżonemu D. S. (1) w punkcie VII części rozstrzygającej (art. 575 § 2 k.p.k.). Z tego powodu, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego D. S. (1) w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku oraz w punkcie I podpunkt „a” niniejszego wyroku i wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – okres rzeczywistego pozbawienia wolności tego oskarżonego w niniejszej sprawie od dnia 20 lipca 2020r. od godz. 13.55 do dnia 19 października 2020r. do godz. 15.40.

Prawidłowe były także kary łączne orzeczone w stosunku do pozostałych oskarżonych: S. R. (1) w wymiarze 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, a A. B. (1) w wymiarze 4 (czterech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności.

Kary w tej postaci uwzględniają związek podmiotowy i przedmiotowy między pozostającymi w zbiegu przestępstwami. Przez związek ten rozumie się przede wszystkim podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, motywację oraz czas popełnienia każdego z nich. Nie było podstaw do dalszego łagodzenia kar łącznych, czego domagali się obrońcy wszystkich oskarżonych, w tym wymierzenia kar z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Kary w tej postaci absolutnie nie byłyby sprawiedliwe i nie spełniałyby celów kary określonych w art. 53 § 1 i 2 k.k., aby wyrobić w oskarżonych przekonanie, że przestępstwo się nie opłaca, a ich czyny zostały napiętnowane.

Należy przypomnieć, że wielokrotnie zwracano uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych, jaki kryteria muszą być spełnione, aby uznać karę za rażąco niewspółmierną. W wyroku Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 9 stycznia 1973r., sygn. V KRN – 474/72 stwierdzono, że „rażąca niewspółmierność kary występuje wtedy, gdy kara orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych. Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną). Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą, która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo” (OSNKW 1973, nr 6, poz. 76).

Z kolei, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia z dnia 30 maja 2003r. sygn. II AKa – 163/03 dał wyraz temu, że „nie każda różnica w ocenie wymiaru kary może uzasadniać zarzut rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., ale tylko taka, która jest natury zasadniczej, to znaczy jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. Niewspółmierność rażąca to znaczna, "bijąca w oczy" różnica między karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą, zasłużoną” (OSA 2003, z. 11, poz. 113).

Takie niesprawiedliwe dysproporcje w wymierzonych wobec oskarżonych karach nie zachodzą.

Orzeczenia o kosztach postępowania

Zasądzono od wszystkich oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa przypadające na nich koszty sądowe za postępowanie odwoławcze odpowiednio:

a) od oskarżonego D. S. (1) w wysokości 2.406,70 (dwóch tysięcy czterystu sześciu 70/100) złotych, na co składa się 6,70 złotych tytułem 1/3 zryczałtowanych wydatków Skarbu Państwa w tym postępowaniu oraz 2,400,- złotych opłaty za obie instancje;

b) od oskarżonych: S. R. (1) i A. B. (1) (B.) w wysokości po 2.406,70 (dwa tysiące czterysta sześć 70/100) złotych, na co składa się po 6,70 złotych tytułem 1/3 zryczałtowanych wydatków Skarbu Państwa w tym postępowaniu oraz po 2,400,- złotych tytułem opłat za drugą instancję.

Orzeczenia te znalazły oparcie w przepisach art. 636 § 1 k.p.k. orz art. 634 k.p.k., a także art. 2 ust. 1 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r., poz. 123 z późniejszymi zmianami). W zakresie tego rozstrzygnięcia uwzględniono stan osobisty rodzinny i majątkowy oskarżonych oraz ich możliwości zarobkowe, także w zakresie orzeczonej bezwzględnej kary pozbawienia wolności.

<i>Jarosław Mazurek</i>	<i>Bogusław Tocicki</i>	<i>Artur Tomaszewski</i>
--------------------------------	--------------------------------	---------------------------------